

पाठः ७ - कर्ता कारकः - प्रथमा विभक्तिः

I रिक्तस्थानानि पूरयत ।

(i) बालको पठतः । (पठ्)

(ii) बालिकाः गच्छन्ति । (गम् - गच्छ)

(iii) बालिकाः हसन्ति । (हस)

(iv) आवाम् लिखावः । (लिख्)

(v) यूयम् खादथ । (खाद्)

(vi) त्वम् क्रीडसि । (क्रीड्)

(vii) सा धावति । (धाव्)

(viii) महिलाः भ्रमन्ति । (भ्रम्)

(ix) सीता पचति । (पच्)

(x) सिंहः गर्जति । (गर्ज्)

II कर्तृपदेन रिक्तस्थानानि पूरयत ।

(i) रामः स्मरति । (राम्)

(ii) बालकाः क्रीडन्ति । (बालक)

(iii) महिले हसतः । (महिला)

(iv) सुरेशः खादति । (सुरेश)

(v) सिंहो गर्जतः । (सिंह)

(vi) वयम् गच्छामः ।

- (vii) यूयम् पठथ । (युष्मद्)
- (viii) बालकाः पिबन्ति । (बालक)
- (ix) बालिकाः लिखन्ति । (बालिका)
- (x) माता पचति । (मातृ)

पाठः 8 - कर्मकारक (द्वितीया विश्वीः)

I. कर्मपदं चित्वा रिक्तस्थानानि पूरयत ।

- (i) बालकः पुस्तकं पठति ।
- (ii) ते विद्यालयं गच्छन्ति ।
- (iii) त्वम् गुरुं नमसि ।
- (iv) यूयम् देशं श्वथ ।
- (v) श्यामः ग्रामं गच्छति ।
- (vi) बालकः दुधं पिबति ।

II. एकपदेन उत्तरत ।

- (i) बालकः किम् पिबति ? दुधं पिबति ।
- (ii) माताकारः किम् करोति ? पादपान् सिञ्चति ।
- (iii) श्यामः किम् करोति ? पत्रम् लिखति ।
- (iv) रामः किम् पठति ? पाठं पठति ।
- (v) रामः कुत्र गच्छति ? विद्यालयं गच्छति ।

III. वाक्यम् श्रूयत ।

- (i) पत्राणि - पत्राणि अद्यः पतति ।
- (ii) पुस्तकम् - रामः पुस्तकं पठति ।

(iii) पत्रम् - श्यामः पत्रं लिखति।

(iv) भोजनम् - बालकः भोजनं करोति।

पाठः १ - कश्चिद् कारकः
(तृतीया विभक्तिः)

I. प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत।

1. बालकाः केन क्रीडन्ति? कन्दुकेन
2. वयं केन वदामः? मुखेन
3. वयं काश्याम् पश्यामः? नेत्राभ्याम्
4. शिशुः केन दुग्धं पिबति? मुखेन
5. बालकः केन ताडयति? दण्डेन

II. रिक्त-स्थानानि पूरयत।

1. सः मुखेन खादति।
2. वयं पादेन चलामः।
3. छात्रो कन्दुकेन क्रीडतः।
4. सः विमानेन विदेशं गच्छति।
5. तौ द्विचक्रिकया विद्यालयं गच्छतः।
6. यूयं वाहनेन गच्छथ।

3. मेलनम् कृत्वा वाक्यं रचयत।

(i) त्वं वाहनेन गच्छसि।

(ii) अहं पादाभ्याम् चलामि।

(iii) अश्वाः कणाभ्याम् शृण्वन्ति।

(iv) यूयं वाहनेन चलथ।

(v) नराः नेत्राभ्याम् पश्यन्ति।

Q Pick the odd one:

- (i) चरणः, कर्णः, मुखम्, करः - मुखम्
- (ii) कलमेन, फलेन, पत्रेण, चरणेन - चरणेन
- (iii) हस्तेन, मुखेन, नेत्रेण, नासिकया - नासिकया
- (iv) नेत्राभ्याम्, पादाभ्याम्, इस्ताभ्याम्, मुखेन - मुखेन